

VARÐA

Kynjaður vinnumarkaður og fjölskyldulíf

Þing BSRB 2. október 2024

Íslenskur vinnumarkaður er kynskiptur

- Konur og karlar gegna ólíkum störfum á vinnumarkaði sem gerir það að verkum að kynskipting í starfsgreinum er áberandi
- Innan starfsgreina og vinnustaða eru konur og karlar í ólíkum stöðum þar sem karlar eru oftast í valdastöðum
- Konur starfa í meira mæli á opinberum vinnumarkaði en karlar í meira mæli á almennum vinnumarkaði
  - 35% kvenna starfa hjá hinu opinbera en 20% karla
  - 55% kvenna starfa hjá einkareknum fyrirtækjum en 74% karla
- Barneignir hafa mun meiri áhrif á atvinnutekjur kvenna en karla
  - Ráðstöfunartekjur feðra lækka um 3-5% á fæðingarári barns
  - Ráðstöfunartekjur mæðra lækka um 30-40% á fæðingarári barns og halda óbreyttar árið eftir. Á þriðja aldursári barns hefur móðir ekki náð þeim ráðstöfunartekjum sem hún hafði áður en hún eignaðist barn

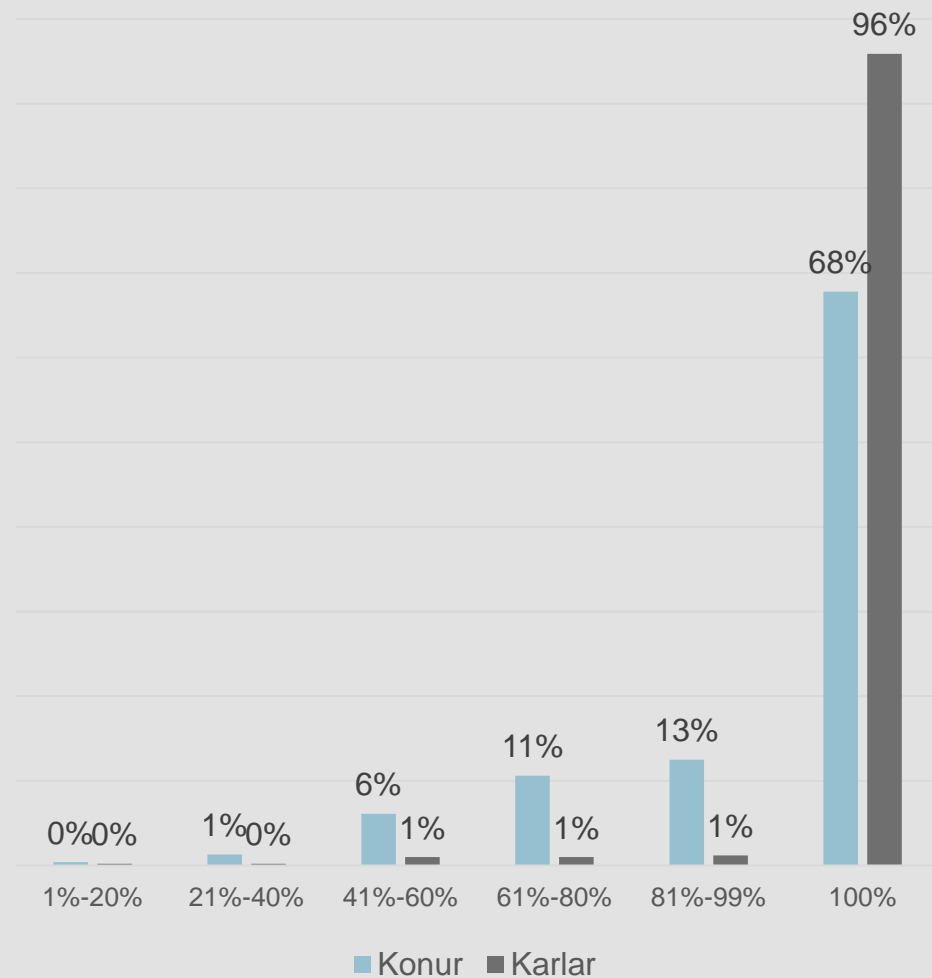
Staða kvenna og karla ólík

- **Konur standa verr á öllum heildarmælikvörðum fjárhagsstöðu:**
  - Hærra hlutfall kvenna á lægri launum en hærri launum búa við efnislegan skort
  - Háskólamenntaðar konur líklegri til að eiga sparnað eða aðrar eignir samanborið við konur með annarskonar menntun
- **Andleg líðan kvenna er verri en karla**
  - 38% kvenna mælast með slæma andlega heilsu (32% karla)
  - Konur með háskólamenntun eru ólíklegri en konur með annarskonar menntun til að vera með klínísk einkenni þunglyndis, kvíða og streitu
  - Konur með lág laun meta hamingju sína minni en konur með hærri laun
- **Mismunandi staða kvenna eftir stétt:**
  - Félagslegt bakland
  - Traust til opinberrar þjónustu

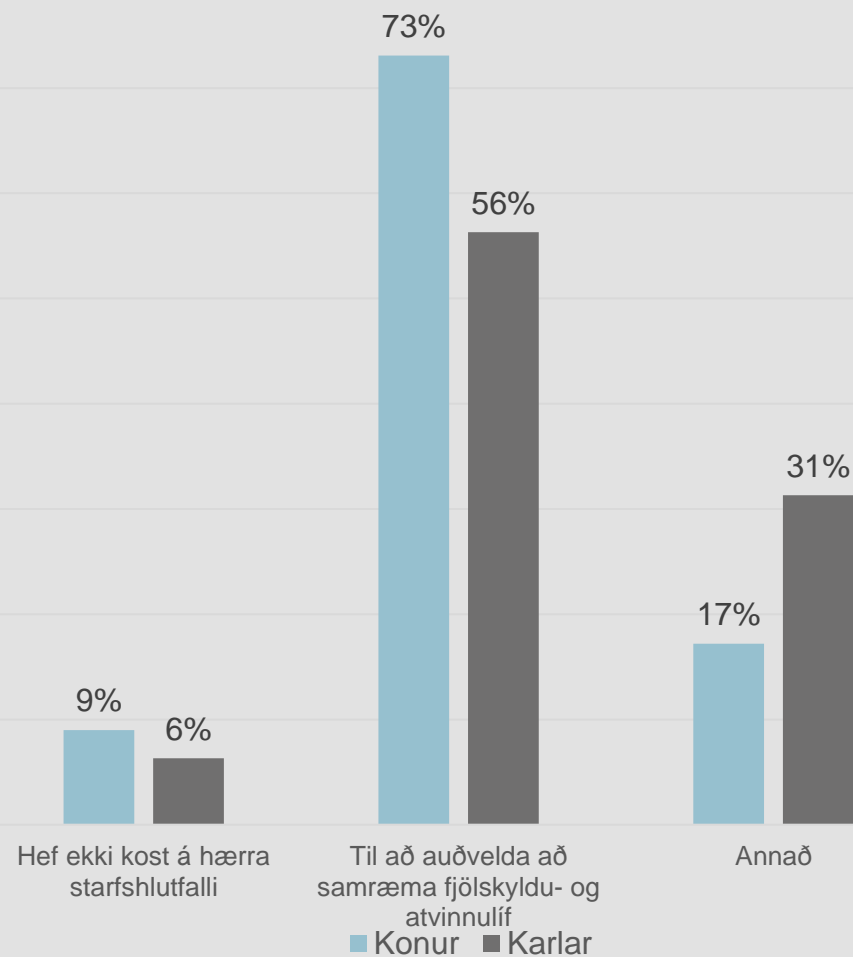
Fjölskyldu- og atvinnulíf

- Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs
  - Rannsókn styrkt af VOR (Vísindasjóði Orkuveitu Reykjavíkur)
  - Könnun lögð fyrir foreldra barna á aldrinum 1-12 ára
  - Lögð fyrir í júní til ágúst 2023
  - Svarhlutfall:
    - Tilviljunarkennt úrtak úr þjóðskrá: 20% svarhlutfall (306 svöruðu af 1.500)
    - Netpanell Félagsvísindastofnunar: 27% (776 svöruðu af 3.391)

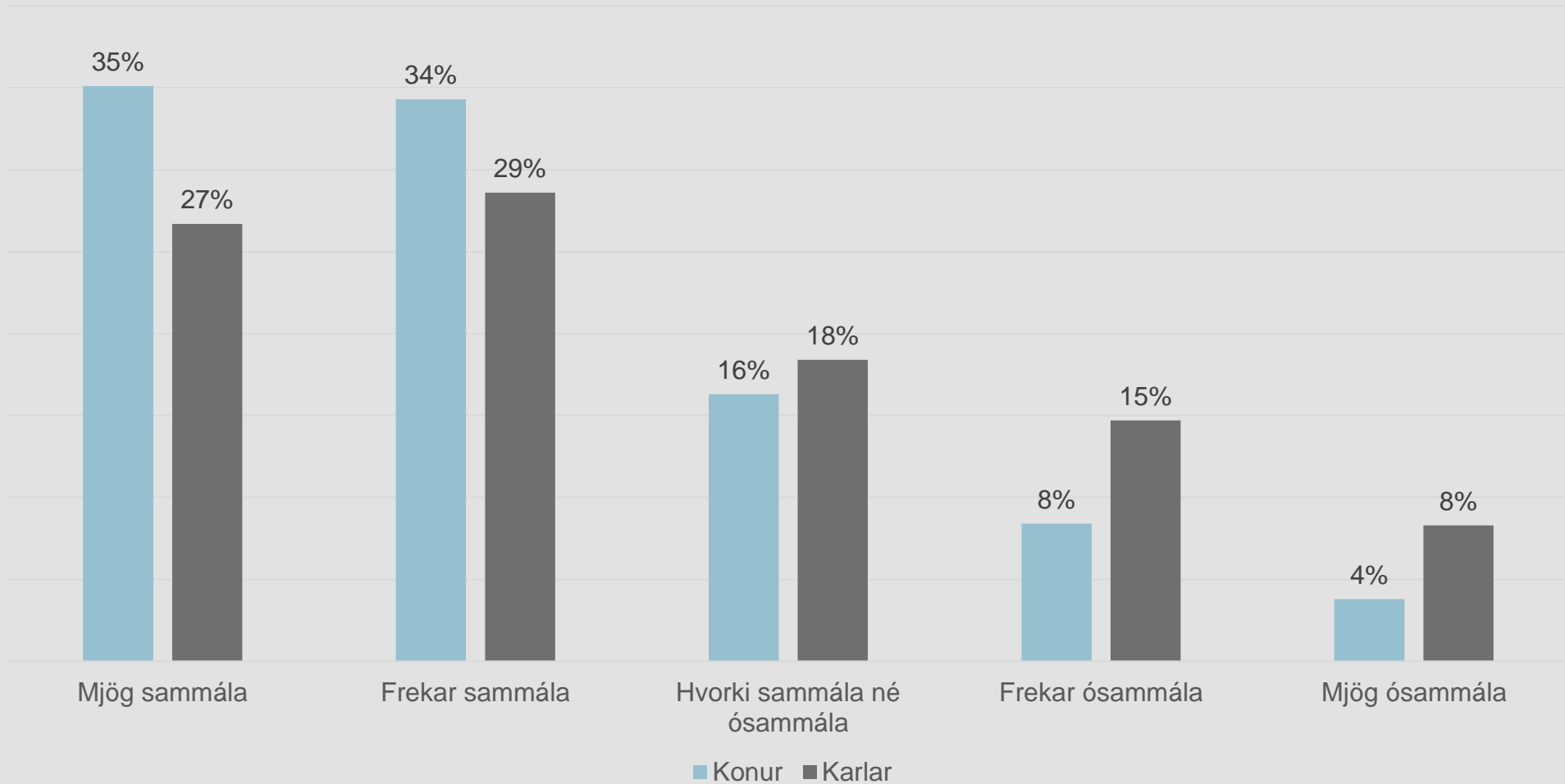
Starfshlutfall

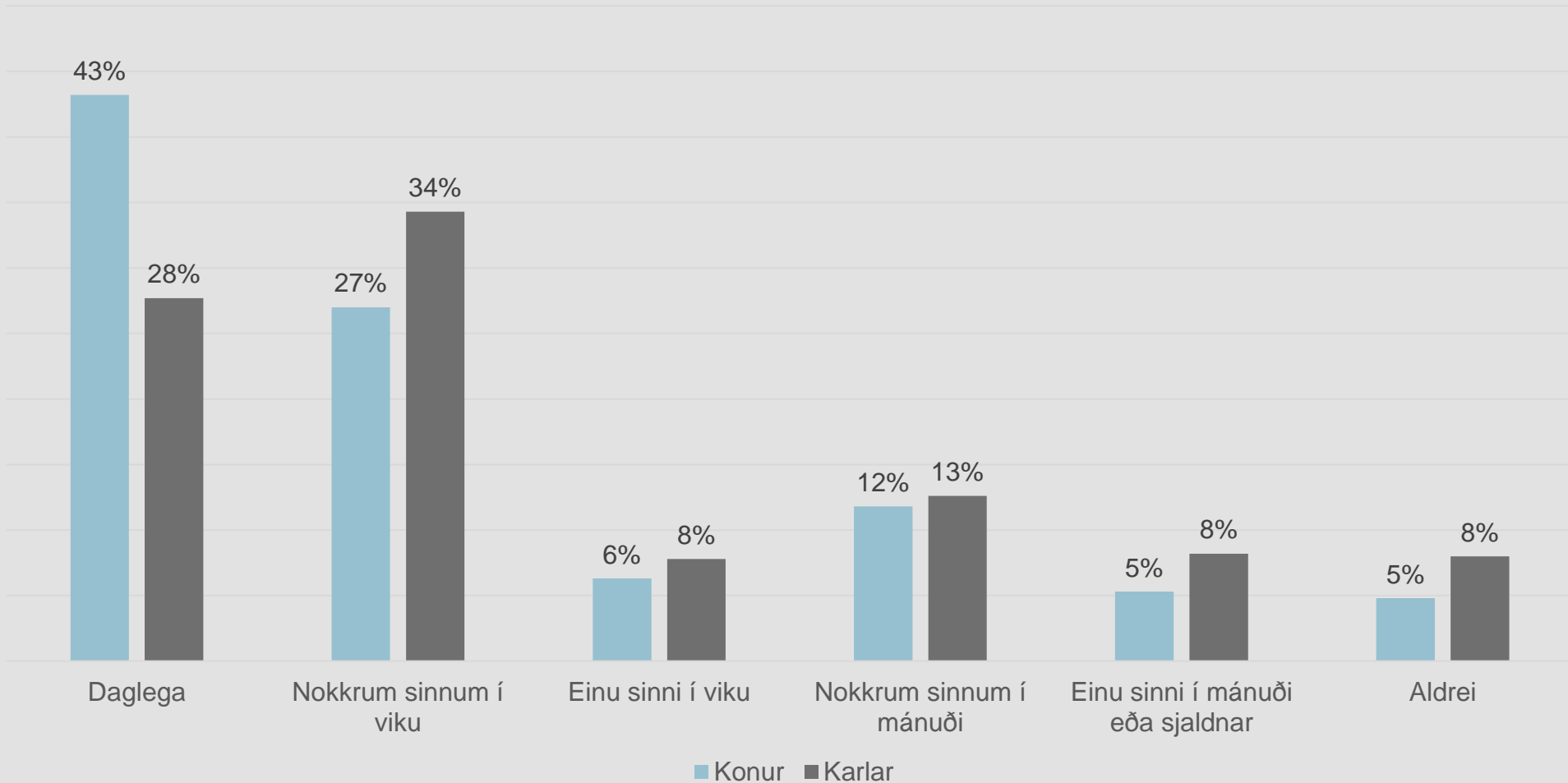
Ástæður þess að vera í hlutastarfi

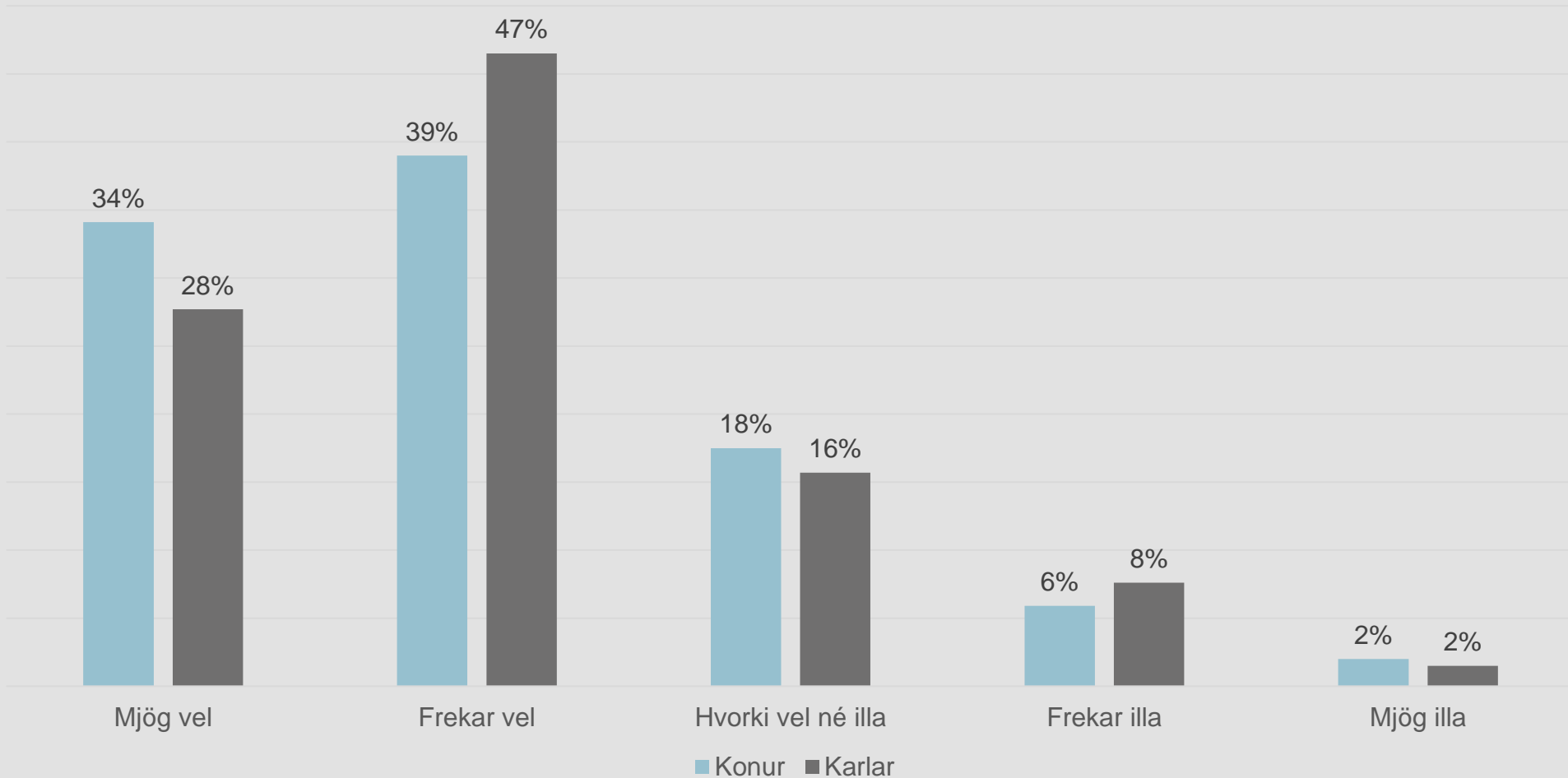
Sammála eða ósammála að hafa valið starfsvettvang til að auðvelda samræmingu fjölskyldu- og atvinnulífs eftir kyni

Hversu oft áhyggjur af verkefnum heimilis og umönnun barna þegar þú ert í vinnunni eftir kyni

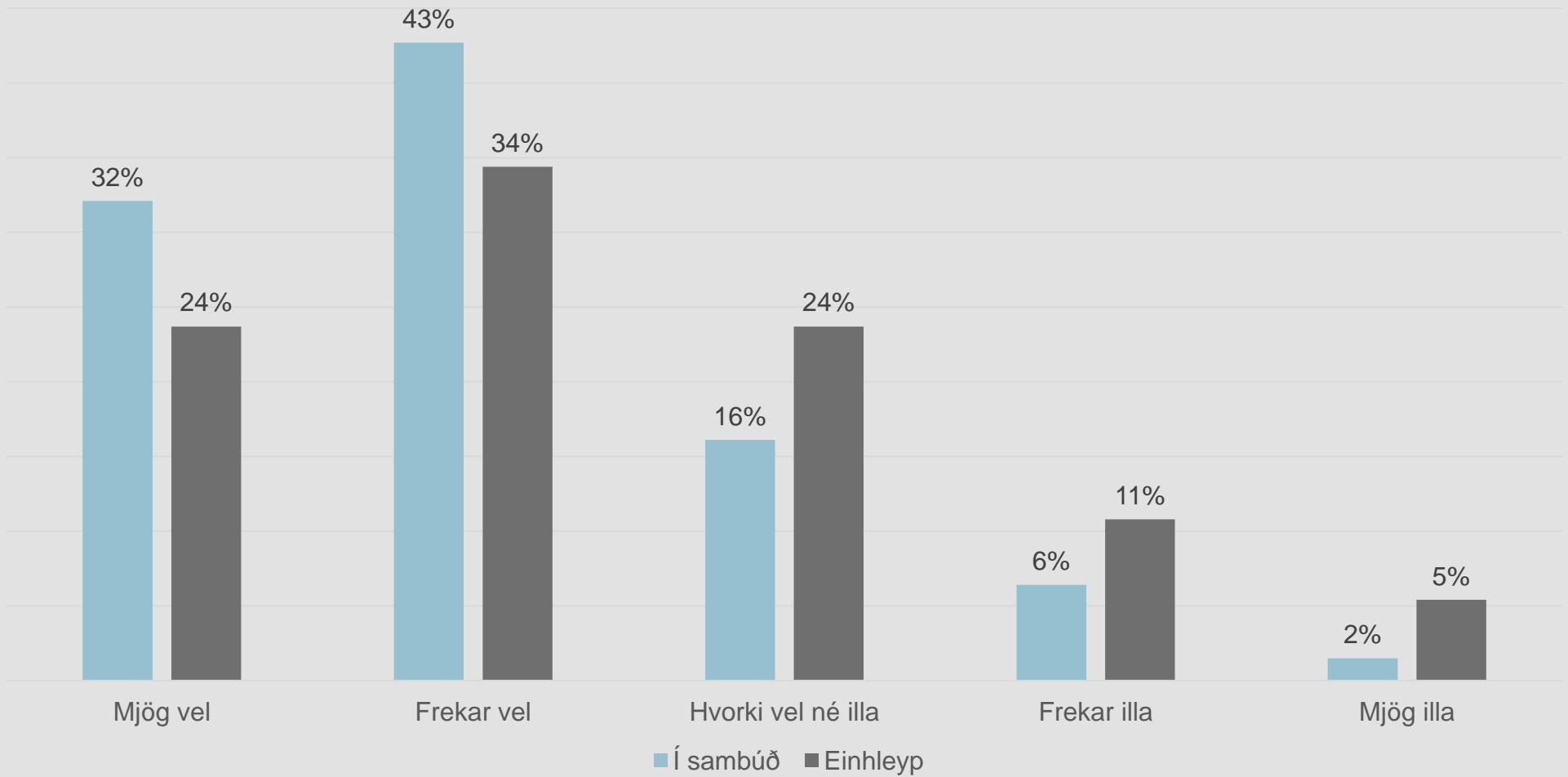

Hversu vel eða illa gengur fjölskyldunni að bregðast við frí- og starfsdögum í skólastarfi barna eftir kyni

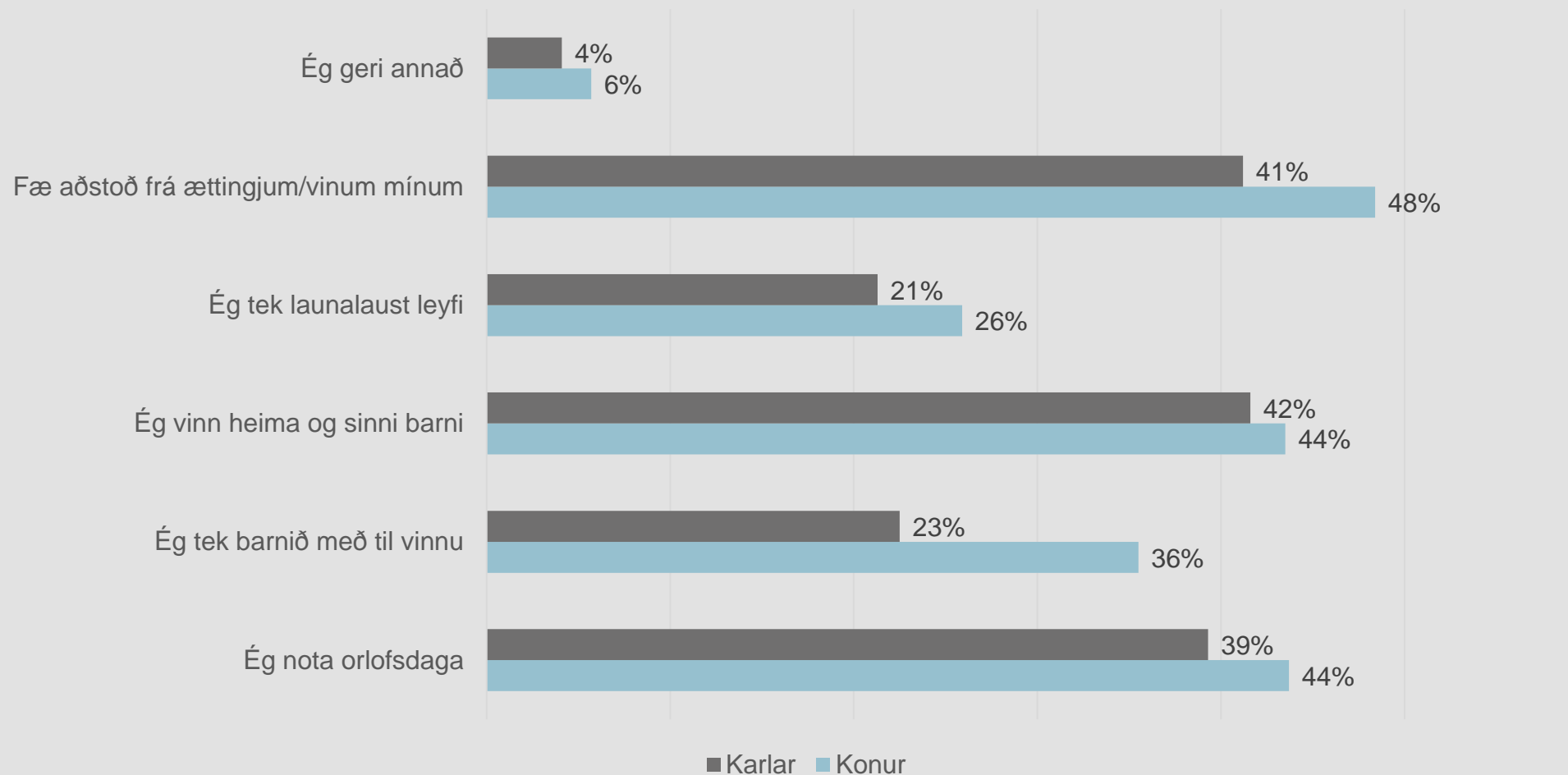

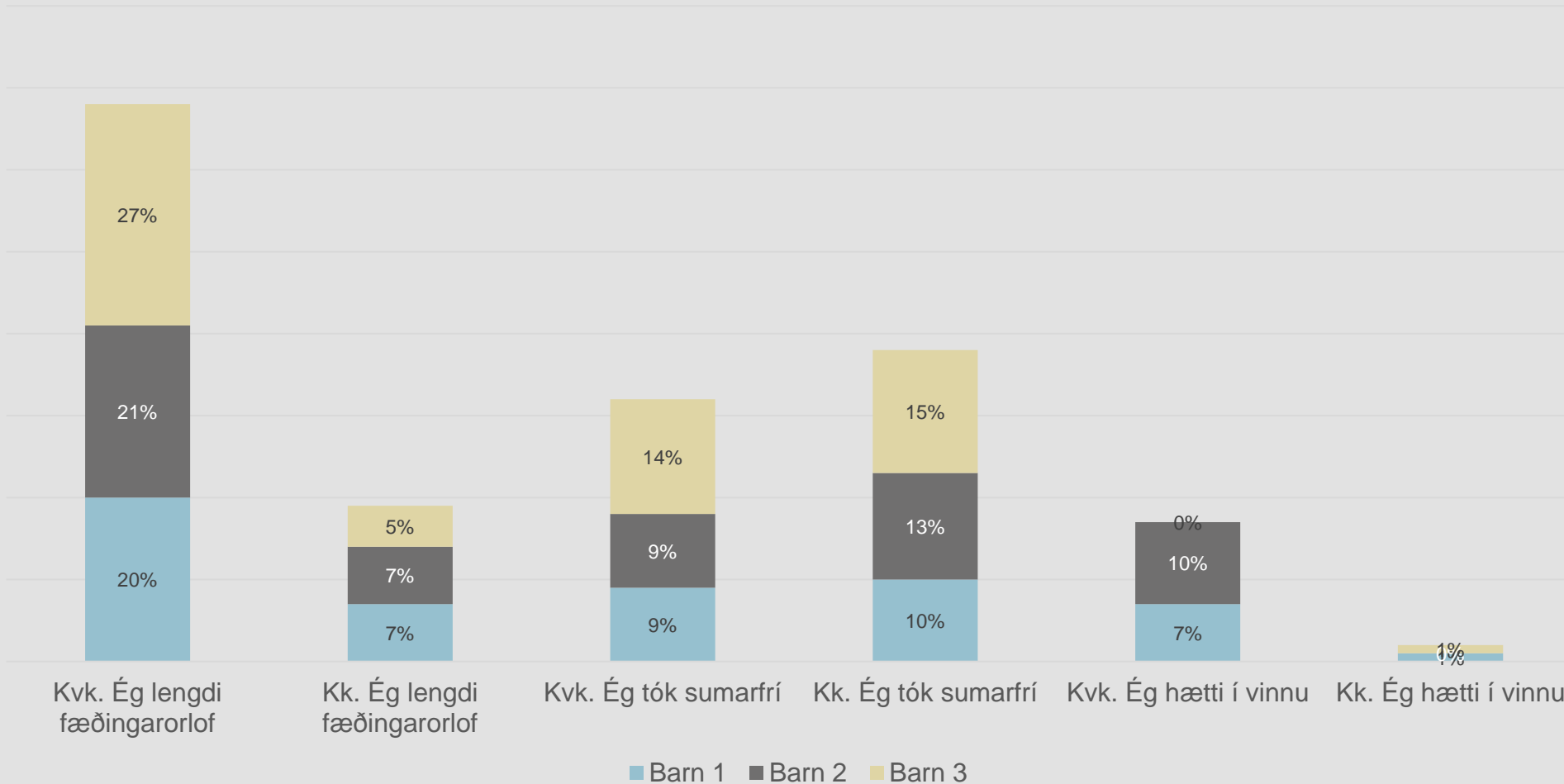
Hversu vel eða illa gengur fjölskyldunni að bregðast við frí- og starfsdögum í skólastarfi barna eftir fjölskyldustöðu

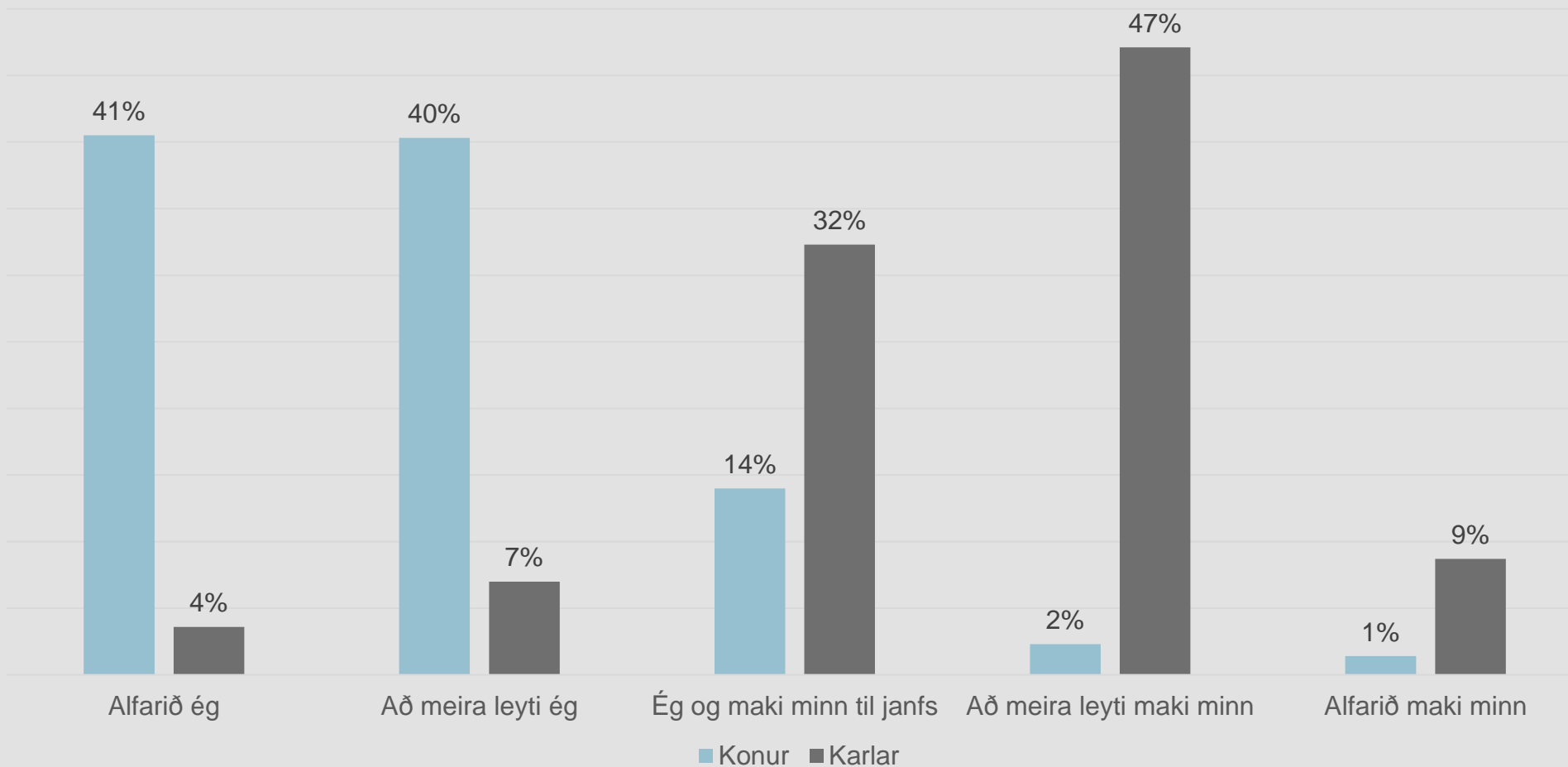
Hvernig er tekist á við frí- og starfsdaga í skólastarfi eftir kyni

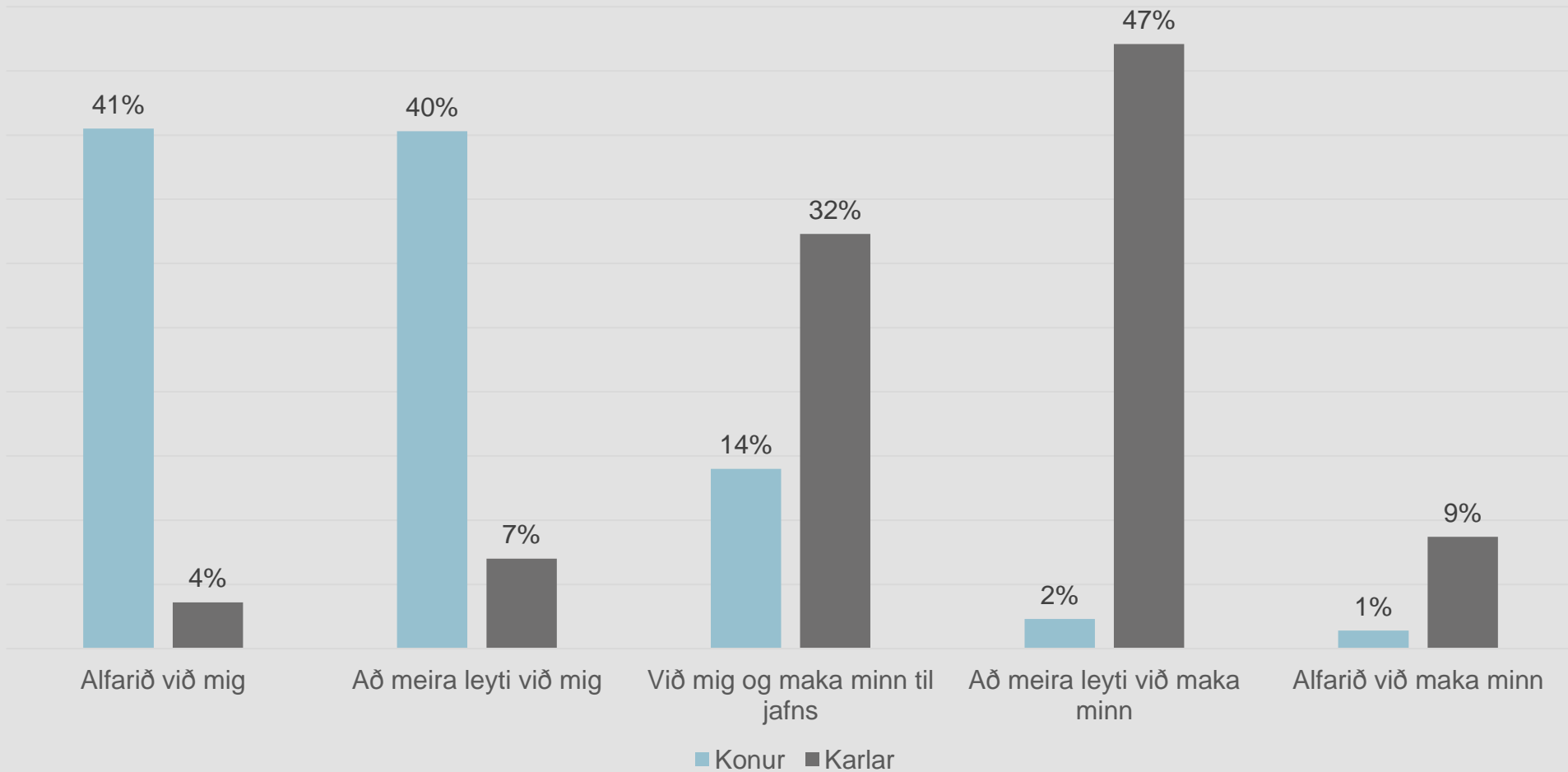
Umönnun barna eftir að fæðingarorlofi lauk

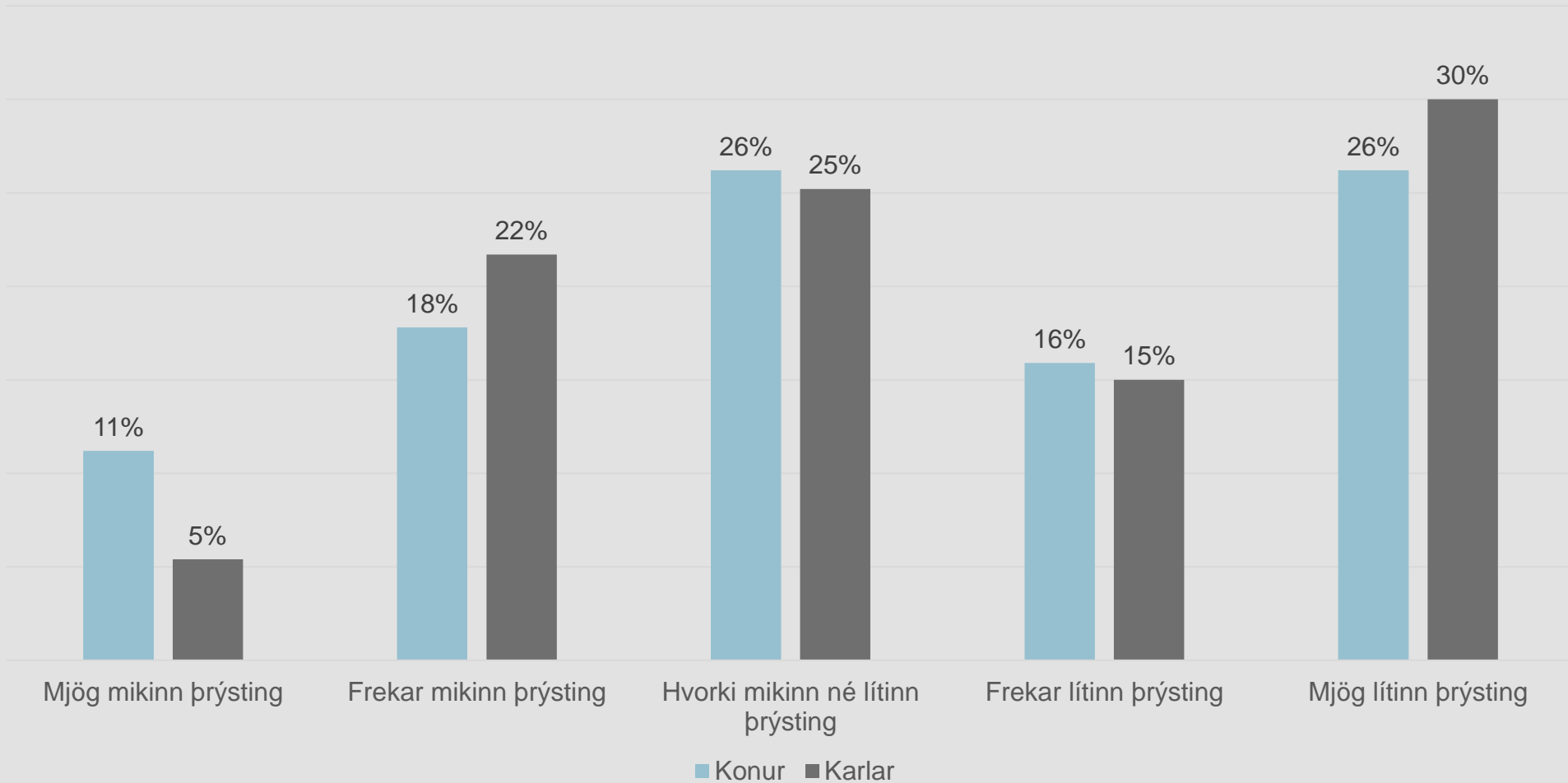
Hver hefur frumkvæði að samskiptum við skóla eftir kyni

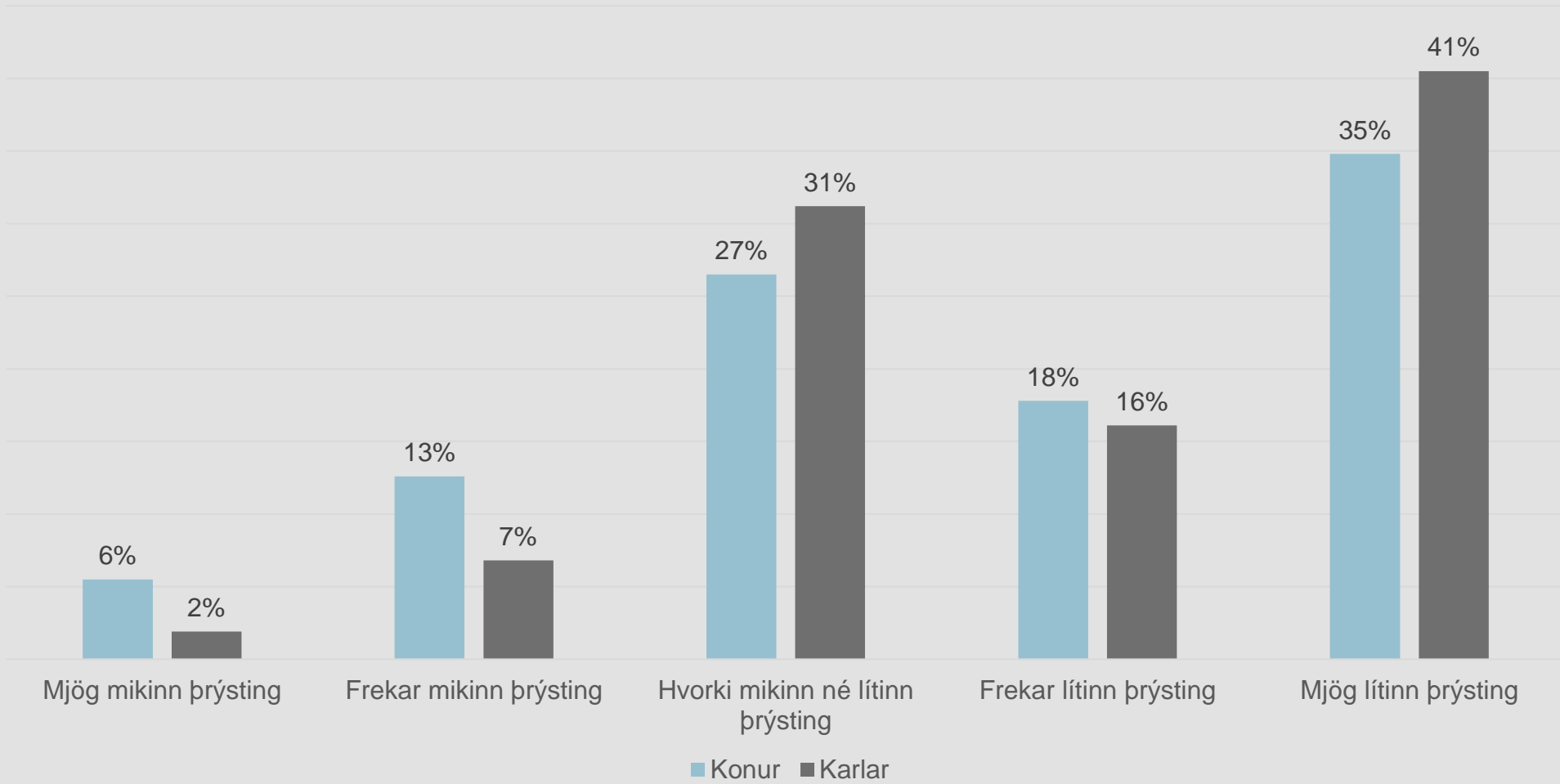
Við hvern hefur skóli samband ef eitthvað kemur upp á í skólastarfi hjá barni eftir kyni

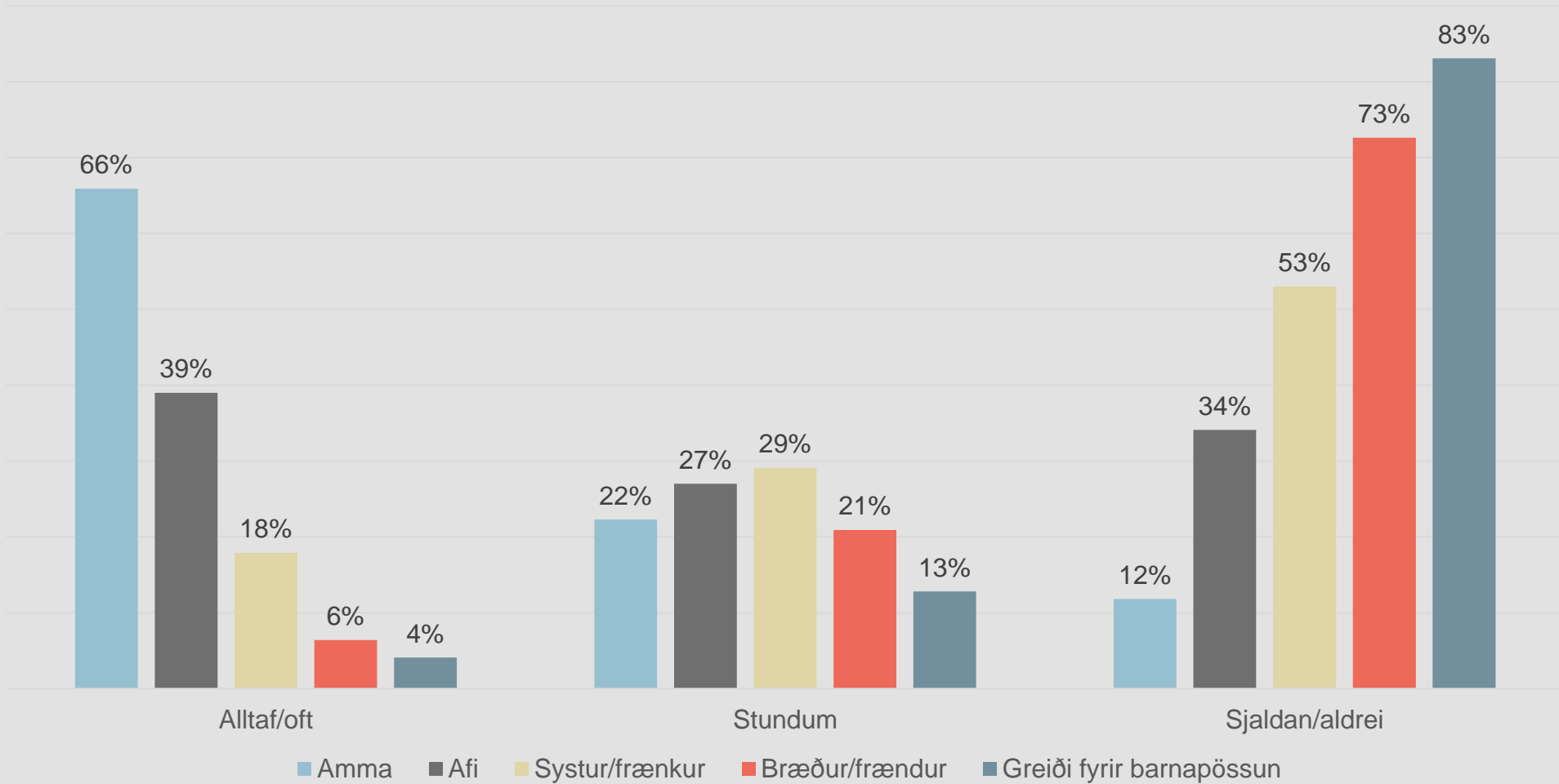
Mikill eða lítill þrýstingur frá leikskóla að koma ekki með barn á leikskóla þrátt fyrir að hann sé opinn eftir kyni

Mikill eða lítill þrýstingur frá öðrum en leikskóla að koma ekki með barn á leikskóla þrátt fyrir að hann sé opinn eftir kyni

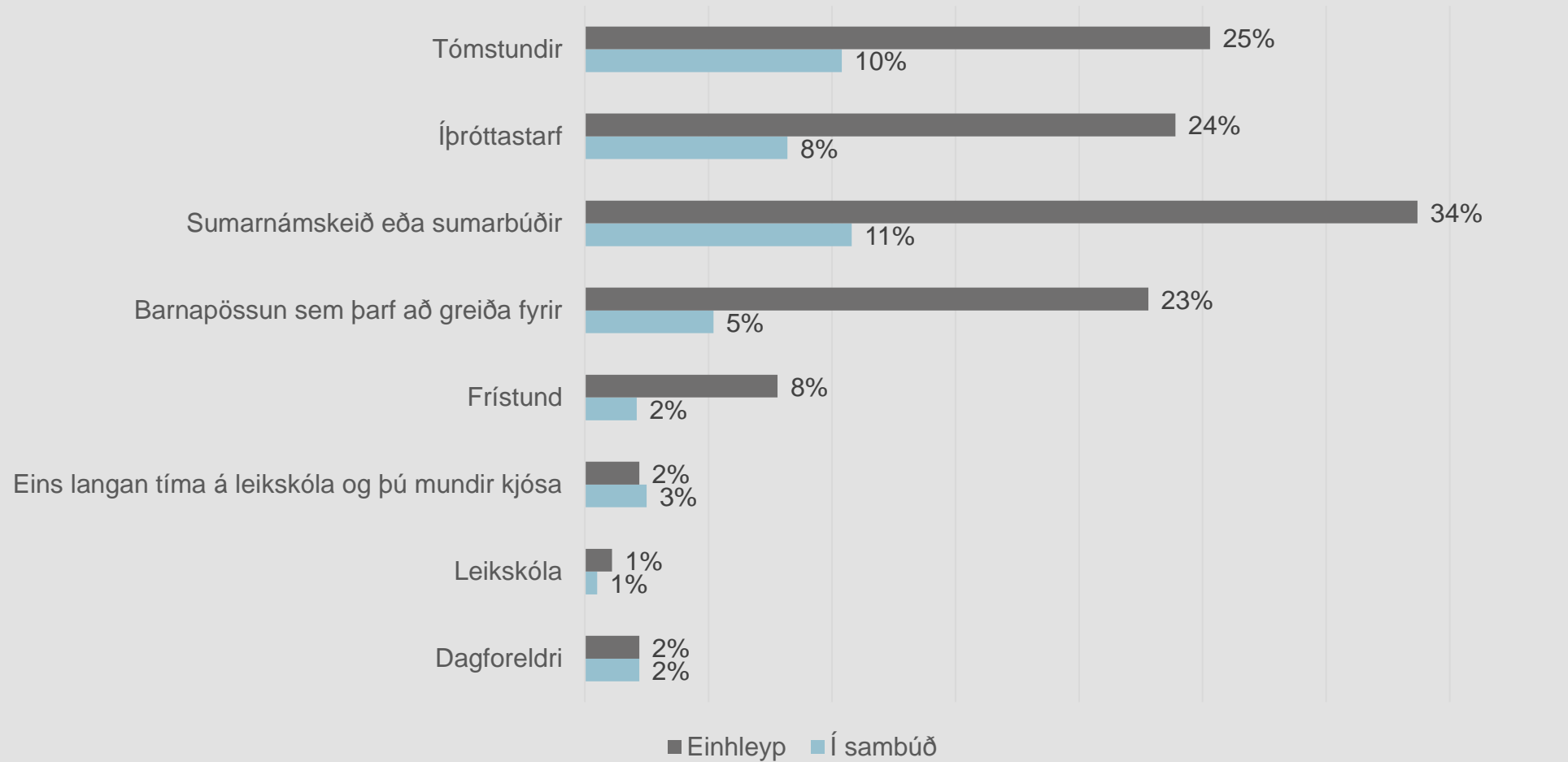

Hver passar?

Fjárhagsstaða komið í veg fyrir að hægt væri að greiða fyrir þjónustu fyrir börn á síðastliðnum 12 mánuðum

Umræður

- **Kynskiptur vinnumarkaður**
  - Lægri atvinnutekjur kvenna
  - Áhrif barneigna á tekjur kvenna
- **Mismunandi fjölskyldugerðir:**
  - Einhleypir foreldrar
- **Samræming fjölskyldu- og atvinnulífs:**
  - Konur bera enn megin ábyrgð á umönnun barna
    - Lengra fæðingarorlof
    - Hlutastarf til að geta betur sinnt fjölskyldulífi
  - Þriðja vaktin
    - Þreyta og orkuleysi meðal kvenna
- **Framtíðin:**
  - Skipulag skólastarfs þarf að taka mið af:
    - Kynskiptum vinnumarkaði og áhrifum á konur
    - Stéttum
    - Fjölskyldugerð
    - Uppruna

VARÐA

Kynjaður vinnumarkaður og fjölskyldulíf

Þing BSRB 2. október 2024